

FELJEGYZÉS

Készült: Az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH), mint eljáró hatóság által, az „A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (a továbbiakban: RHK Kft.) Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolója (a továbbiakban: KKÁT) üzemeltetési engedélyének módosítása iránti kérelme” tárgyban indított közigazgatási hatósági eljárás során tartott elektronikus közmeghallgatásról.

Az elektronikus közmeghallgatás kérészi, észrevételezési és véleményezési időszaka:
2020. június 8-tól 2020. június 12. éjfélig

Ügyirat száma:

OAH-2019-04778-0035/2020

Tárgya: Az RHK Kft. KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítása iránti kérelme

Ügyintéző:

Tomka Péter

Az elektronikus közmeghallgatás előzményeinek rövid összefoglalása:

A RHK Kft. a KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítása iránti, az OAH-hoz 2019. november 8-án benyújtott tárgyi kérelmét két tényezővel indokolta:

- Egyrészt a Paksi Atomerőmű az üzemanyag-gazdálkodásának fejlesztése céljából két új típusú, víz-urán arányra optimalizált üzemanyag-kazetta bevezetését tervezi, melyek atomerőművi felhasználását követő, KKÁT-ban történő átmeneti tárolásához a KKÁT hatályos üzemeltetési engedélyének módosítása szükséges.
- Másrészt pedig a KKÁT-ban a hatályos üzemeltetési engedély alapján tárolható egyik kazettatípusra vonatkozó bizonyos, az engedélyt megalapozó dokumentációban rögzített feltételek és korlátok módosítása (kiegészítő korlát és atomerőművi pihentetési időkorlát növelése) vált szükségessé.

A kérelem mellékleteként az RHK Kft. benyújtotta többek között a kérelem megalapozását, a létesítmény végleges biztonsági jelentésének és a Balesetelhárítási Intézkedési Tervének módosított fejezeteit, valamint a módosított üzemeltetési feltételeket és korlátokat tartalmazó dokumentumot. Mindezzel azt kívánja igazolni, hogy az új kazettatípusok, valamint a hivatkozott, hatályos üzemeltetési engedély alapján tárolt kazettatípus módosított feltételek és korlátok szerint történő, biztonságos tárolása a KKÁT-ban biztosított.

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 11/A. § (4) bekezdésében foglaltak értelmében a nukleáris létesítmények – így a KKÁT – üzemeltetésének engedélyezésére irányuló eljárásokban a döntés meghozatala előtt közmeghallgatást kell tartani a

Ügyintéző (Feljegyzéskészítő) aláírása:

nyilvánosság véleményének megismerése érdekében. A veszélyhelyzet ideje alatt az egyes településfejlesztési, településrendezési, településképi, építésügyi és örökségvédelmi, valamint közigazgatási hatósági eljárási szabályok eltérő alkalmazásáról szóló 143/2020. (IV. 22.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a közmeghallgatást az érintettek személyes megjelenése nélkül – vagyis elektronikus úton – kell megtartani.

Az elektronikus közmeghallgatásban való részvétellel kapcsolatos határidőket és egyéb tudnivalókat tartalmazó értesítést (jelen feljegyzés 1. mellékletében csatolva), valamint az eljárás közérthető összefoglalóit (jelen feljegyzés 2. és 3. mellékleteiben csatolva) az OAH hirdetményi úton tette közzé 2020. június 8-án a saját honlapján és hirdetőtábláján, a hirdetmenyek.magyarorszag.hu közigazgatási portálon, továbbá – a nyilvánosság minél szélesebb körének elérése érdekében – az RHK Kft. honlapján, az eljárásban érintett szakhatóságok (Baranya Megyei Kormányhivatal és BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) honlapjain és Paks város önkormányzatának honlapján és hirdetőtábláján.

Az elektronikus közmeghallgatás során az ügghöz kapcsolódó kérdéseket, észrevételeket és véleményeket a kozmeghallgataskkat@haea.gov.hu címre küldött e-mailben nyújthatták be az érdeklődők az OAH számára a fenti kérdezési, észrevételezési és véleményezési időszak alatt. Az ezekre adott válaszokat és reagálásokat az OAH hirdetményi úton, jelen feljegyzésben teszi közzé, a közmeghallgatás értesítőjének és az eljárás közérthető összefoglalóinak közzétételével megegyező helyeken, azaz a fent hivatkozott hirdetőtáblákon és honlapokon. Mindemellett arra az e-mail címre, ahonnan kérdés, észrevétel vagy vélemény érkezett, az OAH külön tájékoztatást is küld a feljegyzés közzétételéről.

Az elektronikus közmeghallgatás kérdései, észrevételei és véleményei, valamint az azokra adott válaszok és reagálások:

Az elektronikus közmeghallgatás fenti kérdezési, észrevételezési és véleményezési időszaka alatt nem érkezett sem kérdés, sem észrevétel, sem vélemény, sem a nyilvánosság vagy az eljárás ügyfelei által küldött egyéb e-mail az elektronikus közmeghallgatás e-mail címére.

Mellékletek:

1. Az elektronikus közmeghallgatás értesítője
2. Az RHK Kft. Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolója üzemeltetési engedélyének módosítása iránti kérelme - Az eljárás közérthető összefoglalója (OAH)
3. KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítása - Közérthető összefoglaló (RHK Kft.)

Budapest, 2020. június 15.

Ügyintéző (Feljegyzéskészítő) aláírása:

ÉRTESÍTÉS

Az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) elektronikus közmeghallgatást tart a nyilvánosság és a közigazgatási hatósági eljárás ügyfelei számára a véleményük és észrevételeik megismerése érdekében „A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolója üzemeltetési engedélyének módosítása iránti kérelme” tárgyú, OAH-2019-04778/2019 ügyszámú hatósági eljárásban.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (RHK Kft.) kérelmére a paksi Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolója (KKÁT) üzemeltetési engedélyére vonatkozóan indult eljárásban ügyfélnek minősül a kérelmezőn kívül a hatásterületen levő valamennyi ingatlan tulajdonosa és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték. Továbbá a tárgyi ügyhöz kapcsolódó környezetvédelmi szakhatósági eljárással összefüggésben a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelő társadalmi szervezeteket is az ügyfél jogállása illeti meg.

A hatósági eljárásról, a kérelemről és annak előzményeiről, valamint az engedélyezési eljárásban benyújtott dokumentációról további információkat tartalmaznak a jelen értesítéssel együtt közzétett közérthető összefoglalók.

Az elektronikus közmeghallgatás során az ügyhöz kapcsolódó kérdéseket, észrevételeket és véleményeket e-mailben, 2020. június 8-tól 2020. június 12-én éjfélig fogadja az Országos Atomenergia Hivatal a kozmeghallgataskkat@haea.gov.hu címen.

Az elektronikus közmeghallgatással kapcsolatos további tudnivalók:

- Az OAH a beérkezett kérdéseket, észrevételeket, véleményeket, valamint az azokra adott válaszokat és reagálásokat hirdetményi úton, feljegyzésben teszi közzé a fenti kérdezői, észrevételezői és véleményezői periódus lezárultát követő 30 napon belül, de legkésőbb az eljárás végéig.
- Arra az e-mail címre, ahonnan kérdés, észrevétel vagy vélemény érkezett, az OAH tájékoztatást küld a feljegyzés közzétételéről. Az OAH az e-mail címeket és a beérkezett e-mailekben található személyes adatokat az adatvédelmi szabályok betartásával, célhoz kötötten kezeli, amelyhez az e-mailt küldő elektronikus levelének elküldésével hozzájárul.

- A feljegyzésben az OAH-nak küldött elektronikus levél aláírásaként szereplő név, illetve jelige szerepel majd. Ennek hiányában (illetve akkor, ha valaki kifejezetten jelzi, hogy név / jelige nélkül kíván megjelenni) a beküldöttek „Név / jelige nélküli kérdés, észrevétel, vélemény” megjelöléssel kerülnek feltüntetésre.

A jelen értesítés és a közmeghallgatás közérthető összefoglalói 2020. június 8-tól megtekinthetők az OAH honlapján (<http://www.oah.hu/>) és hirdetőtábláján (az OAH 1036 Budapest, Fényes Adolf utca 4. cím alatti székházának portáján), az RHK Kft. honlapján, az érintett szakhatóságok – Baranya Megyei Kormányhivatal és BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság – honlapjain, Paks város önkormányzatának honlapján és hirdetőtábláján (címe: 7030 Paks, Dózsa György út 55-61.), valamint a közigazgatási hirdetmények portálján (<http://hirdetmenyek.magyarorszag.hu/>). Az OAH adatvédelemre vonatkozó tájékoztatója megtekinthető az OAH honlapján, a „Közérdekű adatok” menüpont alatt.

A közmeghallgatás feljegyzése szintén a fent hivatkozott honlapokon és hirdetőtáblákon kerül közzétételre.

Mindemellett az eljárás ügyfelei személyesen, illetve a törvényes vagy írásban meghatalmazott képviselőjük útján – az OAH ügyintézőjével (tel.: +36 1 436 4881 vagy +36 1 436 4882) történő egyeztetés szerinti időpontban – betekinhetnek az ügy irataiba az OAH székházában, az azokban foglaltakról vagy az ügy tárgyában nyilatkozatot, észrevételt tehetnek. Az iratokról másolatot, kivonatot készíthetnek vagy másolatot kérhetnek.

Budapest, 2020.06.03.

**Az RHK Kft.
Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolója
üzemeltetési engedélyének
módosítása iránti kérelme**

AZ ELJÁRÁS KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓJA

KÉSZÍTETTE:

ORSZÁGOS ATOMENERGIA HIVATAL

2020.

Kiadja az Országos Atomenergia Hivatal

1036 Budapest, Fényes Adolf u. 4.

Postacím: 1539 Budapest 114, Pf. 676

Telefon: 06-1-436-4801

e-mail: haea@haea.gov.hu

elektronikus közmeghallgatás e-mail címe:

kozmeghallgataskkat@haea.gov.hu

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	4
2. AZ ELEKTRONIKUS KÖZMEGHALLGATÁS SZERVEZÉSE, LEBONYOLÍTÁSA	5
3. A KKÁT RÖVID BEMUTATÁSA	6
4. AZ ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS ISMERTETÉSE	6
A kérelem és annak előzménye.....	6
Jogszabályi előírások.....	7
Az Ügyfelek jogai.....	8
Hatósági felülvizsgálat és értékelés.....	9
Az eljárás további menete	9

1. BEVEZETÉS

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Atomtörvény) szerint az atomenergia alkalmazása kizárólag a jogszabályokban meghatározott módon és hatósági felügyelet mellett történhet¹. A nukleáris létesítmények – így a Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolója (továbbiakban: KKÁT), mint kiegészített üzemanyag átmeneti tárolására szolgáló létesítmény² – telephelye vizsgálatának és értékelésének, a telephely jellemzői és alkalmassága megállapításának, létesítésének, bővítésének, üzembe helyezésének, üzemeltetésének, tervezett üzemidején túli üzemeltetésének, üzemem kívül helyezésének és megszüntetésének engedélyezése az Országos Atomenergia Hivatal (továbbiakban: OAH) mint atomenergiafelügyeleti szerv³ hatáskörébe tartozik⁴. Az OAH engedélyezési eljárásaiban szakhatóságként a törvényben felsorolt más hatóságok is részt vesznek⁵. Az OAH többek között a nukleáris biztonsági, védettségi és biztosítéki követelmények teljesüléséért felelős⁶. Energiapolitikai kérdésekben hatásköre nincs, egy ilyen hatáskör megléte befolyásolná függetlenségét az atomenergia alkalmazásában érdekeltektől.

A paksi KKÁT alapvető feladata a szomszédságában lévő Paksi Atomerőmű 1-4. blokkjaiban keletkező kiegészített üzemanyag – atomerőműben való néhány éves pihentetését követő – több évtizedes, átmeneti tárolása, annak egy leendő, mélységi geológiai tárolóban történő végleges elhelyezéséig, vagy újrafeldolgozásáig⁷.

A létesítmény engedélyese, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (továbbiakban: RHK Kft.) kérelme alapján az OAH 2019. november 9-én elindította⁸ a KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítására irányuló – üzemeltetési engedélyezési eljárás keretén belül lefolytatásra kerülő – közigazgatási eljárást. Ezen eljárás részeként az OAH elektronikus közmeghallgatást tart.

A sok ügyfelet érintő, és társadalmi szervezetek bekapcsolódásával megvalósuló közigazgatási eljárások lefolytatását elősegíti a közmeghallgatás, amely alkalmas arra, hogy az érdekeltek megismerhessék az eljárás tárgyát és menetét, valamint kifejthessék álláspontjukat, feltehessék kérdéseiket. Mindezek révén a közmeghallgatás a társadalmi párbeszéd hatékony fórumává válhat.

¹ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 5. § (2) bekezdés

² 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 2. § 7. pont

³ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 6. § (2) bekezdés

⁴ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 17. § (2) bekezdés 1. pont

⁵ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/B. § (1) bekezdés

⁶ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 17. § (1) bekezdés

⁷ 21/2015. (V. 4.) OGY határozat a kiegészített üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról, 1. melléklet, 5.1. fejezet

⁸ 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról, 37. § (2) bekezdés, továbbá a kérelem 2019.11.08-i, OAH-hoz történő megérkezése alapján

Ez az összefoglaló a közmeghallgatás lebonyolítását, a közmeghallgatás tárgyát képező engedélyezési eljárás előzményeit és folyamatát ismerteti a témában kevésbé járatos, az eljárási részleteket nem ismerő érdeklődők, ügyfelek számára, akik a közmeghallgatás lehetőségével élve szeretnék megismerni az üzemeltetési engedély jogi hátterét, az engedélyezési eljárást, valamint ezekről kifejtteni álláspontjukat.

2. AZ ELEKTRONIKUS KÖZMEGHALLGATÁS SZERVEZÉSE, LEBO- NYOLÍTÁSA

Az Atomtörvény értelmében a nukleáris létesítmények üzemeltetésének engedélyezésére irányuló eljárásokban közmeghallgatást kell tartani a nyilvánosság véleményének megismerése érdekében⁹. A veszélyhelyzet ideje alatt az egyes településfejlesztési, településrendezési, településképi, építésügyi és örökségvédelmi, valamint közigazgatási hatósági eljárási szabályok eltérő alkalmazásáról szóló 143/2020. (IV. 22.) Korm. rendeletben foglaltak szerint a közmeghallgatást az érintettek személyes megjelenése nélkül – vagyis elektronikus úton – kell megtartani¹⁰.

Az elektronikus közmeghallgatás során az ügyhöz kapcsolódó kérdéseket, észrevételeket és véleményeket e-mailben lehet elküldeni az OAH számára. Az ezekre adott válaszokat és reagálásokat a hatóság hirdetményi úton, feljegyzésben teszi közzé. Az elektronikus közmeghallgatásban való részvétellel kapcsolatos határidőket és egyéb tudnivalókat a jelen közérthető összefoglalóval együtt közzétett értesítés tartalmazza.

Az elektronikus közmeghallgatás értesítése, az ahhoz tartozó közérthető összefoglalók (jelen hatósági összefoglaló, és az RHK Kft. közérthető összefoglalója), valamint a közmeghallgatás feljegyzése az [OAH honlapján](#)¹¹ és hirdetőtábláján¹², az RHK Kft. honlapján, az érintett szakhatóságok (Baranya Megyei Kormányhivatal és BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) honlapjain, Paks város önkormányzatának honlapján és hirdetőtábláján¹³, valamint a hirdetmenyek.magyarorszag.hu közigazgatási portálon kerülnek közzétételre.

⁹ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/A. § (4) bekezdés

¹⁰ A veszélyhelyzet ideje alatt egyes településfejlesztési, településrendezési, településképi, építésügyi és örökségvédelmi, valamint közigazgatási hatósági eljárási szabályok eltérő alkalmazásáról szóló 143/2020. (IV. 22.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés

¹¹ <http://www.oah.hu/>

¹² OAH-székház (1036 Budapest, Fényes Adolf u. 4.) portáján

¹³ címe: 7030 Paks, Dózsa György út 55-61.

3. A KKÁT RÖVID BEMUTATÁSA

A Paksi Atomerőmű telephelyének közvetlen szomszédságában, Paks városától 5 km-re, délre található, 1997 óta üzemelő KKÁT az atomerőmű 1-4. blokkjaiban keletkező kiegészített üzemanyag átmeneti tárolására szolgáló nukleáris létesítmény.

Az atomerőmű üzemének első szakaszában, 1989-1998 között a kiegészített üzemanyag-kazetták nagy részét kormányközi szerződés alapján hazánk – az atomerőmű blokkjaiban történő 3-5 éves pihentetést követően – visszaszállította a Szovjetunióba (később Oroszországba). A kilencvenes években azonban az eredeti megállapodás kikötéseitől eltérően – jóllehet a nemzetközi gyakorlattal összhangban – az orosz fél azt kérte, hogy Magyarország vegye vissza az újrafeldolgozásuk során keletkező radioaktív hulladékokat és egyéb melléktermékeket. Magyarország viszont nem volt – és jelenleg sem – képes az ilyen típusú, vagyis nagy aktivitású, vagy hosszú élettartamú radioaktív hulladékok végleges elhelyezésére, ezért került sor a kiegészített üzemanyag-kazetták átmeneti – egy leendő, mélységi geológiai tárolóban történő végleges elhelyezéséig, vagy újrafeldolgozásáig tartó – tárolására szolgáló KKÁT megépítésére.

A létesítmény úgynevezett moduláris típusú száraz tároló. Az ilyen típusú kialakítás és tárolási technológia egyik előnye, hogy a tárolókamrák száma moduláris rendszerben növelhető, az időközben jelentkező tárolási igényekhez igazodóan. Az összesen 33 kamrásra tervezett létesítmény jelenlegi kiépítésében a nyugati oldalon 16 db (1-16 sz. kamrák, egyenként 450 tárolási pozícióval), míg a keleti oldalon 8 db (17-24. sz. kamrák, egyenként 527 tárolási pozícióval) kamra üzemel. A keleti oldalon további 4 kamra (25-28. sz. kamrák, egyenként 703 tárolási pozícióval) megépítése van jelenleg folyamatban, az OAH vonatkozó engedélyei alapján.

A létesítmény jelenleg üzemelő, 1-24. sz. kamráiban folytatott tevékenységekre az OAH által 2018. november 27-i keltezéssel kiadott [üzemeltetési engedély](#) érvényes¹⁴.

4. AZ ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS ISMERTETÉSE

A kérelem és annak előzménye

A RHK Kft. a KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítása iránti, 2019. november 8-án benyújtott kérelmét két tényezővel indokolta:

- Egyrészt a Paksi Atomerőmű az üzemanyag-gazdálkodásának fejlesztése céljából két új típusú, víz-urán arányra optimalizált üzemanyag-kazetta bevezetését tervezi, melyek atomerőművi felhasználását követő, KKÁT-ban történő

¹⁴ Az OAH RHKK-HA0035 sz. határozata, elérhetősége:
[http://www.oah.hu/web/v3/OAHPortal.nsf/1F861160CEDADD53C125835500268AB4/\\$File/Uzemeltetesi_engedely_KKAT_1_24_kamras_kiepités_RHKK_HA0035.pdf](http://www.oah.hu/web/v3/OAHPortal.nsf/1F861160CEDADD53C125835500268AB4/$File/Uzemeltetesi_engedely_KKAT_1_24_kamras_kiepités_RHKK_HA0035.pdf)

Tárgy: KKÁT üzemeltetési engedély módosítása

Tisztelt Főigazgató Úr!

Az MVM PA Zrt. üzemanyag-gazdálkodásának fejlesztése céljából két új típusú, víz-urán aránya optimalizált üzemanyag kazetta bevezetését tervezi. A tervezett optimalizált üzemanyag kazettában a víz-urán arányának megváltoztatását a pálcaburkolat falvastagságának, valamint az urán-dioxidot tartalmazó pelletek kialakításának módosításával (az urán tömegének növelésével) érik el. Az új kazetta típusok atomerőművi használatának engedélyezéséhez – az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 38. § értelmében – be kell mutatni, hogy a kiégett kazetták átmeneti tárolása, elhelyezése biztosított.

Az OAH 2018. november 27-én az RHKK-HA0035 számon adta ki a KKÁT 1-24. kamrás kiépítésére az üzemeltetési engedélyt. A határozat 3.1. pontja – az SZ 34.50 azonosítójú Üzemeltetési Feltételek és Korlátok dokumentumra hivatkozva – rendelkezik a KKÁT-ba beszállítható és ott tárolható, a Paksi Atomerőmű 1-4. blokkjaiból származó kazettatípusokról. A kazettatípus bővítés miatt kellett vizsgálni a 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet (NBSZ 1. kötet) 1.2.5. alfejezete szerinti, az üzemeltetési engedéllyel kapcsolatos követelmények teljesülésének helyzetét, valamint a Rendelet 6. melléklet (NBSZ 6. kötet) releváns követelményeinek teljesülését. Ezen vizsgálat eredményeként, a kazettatípus bővítés miatt módosítani kell a KKÁT üzemeltetési engedélyt.

Az üzemeltetési engedély kérelem megalapozására elkészült a SOM(R)3/1407 Rev.1., azonosító számú dokumentáció, illetve a KKÁT létesítményszintű dokumentumainak módosításai. Ezek a dokumentumok jelen kérelem mellékletét képezik.

Az optimalizált kazetták miatti változásokon túlmenően a megalapozó dokumentum az alábbi okból szükséges változtatásokat is bemutatja:

Az új típusú, víz-urán aránya optimalizált kazetták alkalmazását megelőzően az MVM PA Zrt. az üzemanyag felhasználási stratégiájában 15 hónapos hosszúságú kampányokra tért át, amelyekben Gd-2, 4.7 és Gd2N típusú kazettákat használ fel. A Gd-2, 4.7 kazettákat eredetileg is ehhez a stratégiához vezették be, a korábban bevezetett Gd2N kazettákat viszont rövidebb kampányokra, de akár 5 kampányban történő felhasználásra szánták.

RHK KFT. PAKSI KÖRENDELTSÉG:
7021 PAKS, PF.12, HRSZ.: 8803/2
TELEFON: (+36) 70/519-541
FAX: (+36) 70/519-567
PÁRKÉP-CÉLJELEKÉTSZÁM: 13-09-116996
WWW.RHK.HU

vatkozott, jelenleg is tárolt kazettatípus módosított feltételek és korlátok szerint történő, biztonságos tárolása a KKÁT-ban biztosított. Az OAH a benyújtott anyagokat jelenleg is vizsgálja és értékeli.

Jogsabályi előírások

Az eljárást az OAH az Atomtörvény 17. § (2) bekezdése 1. pontjában meghatározott hatáskörében folytatja le. Ennek során az Atomtörvény és a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet előírásait és követelményeit érvényesíti.

Az OAH a tárgyi eljárásba – az Atomtörvény vonatkozó előírásainak¹⁵ megfelelően – a környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörében eljáró Baranya Megyei Kormányhivatalt, valamint a vonatkozó tűz- és katasztrófavédelmi követelményeknek való megfelelés vizsgálatának szakkérdése tekintetében a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot vonja be szakhatóságként. A hatósági eljárás ügyintézési ideje – az engedélyezési eljárás 2019. novemberi megindításakor hatályos jogszabályi előírások szerint – 11 hónap¹⁶. Az ügyintézési határidőbe nem

¹⁵ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/B. § (1) bekezdés

¹⁶ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 12/B. § (3) bekezdés a) pont

számít bele az eljárás esetleges felfüggesztésének, szünetelésének, továbbá az ügyfél esetleges mulasztásának vagy késedelmének időtartama¹⁷.

Az ügyfelek jogai

Jelen közigazgatási eljárásban ügyfélnek minősülnek:

- a KKÁT engedélyese, az RHK Kft.¹⁸;
- az engedélykérelem benyújtásakor érvényes biztonsági övezetben¹⁹ levő valamennyi ingatlan tulajdonosa, és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték¹⁸;
- a környezetvédelmi szakhatóság állásfoglalása vonatkozásában a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelő társadalmi szervezetek, (ugyanakkor a keresetösségi joguk az eljárás környezettel közvetlenül nem összefüggő kérdéseire nem terjed ki²⁰).

A KKÁT biztonsági övezete²¹ a következő helyrajzi számú ingatlanokat foglalja magába részben vagy egészben:

Paks belterület: 8803/2, 8803/3, 8803/4, 8803/11, 8803/12, 8803/13, 8803/14, 8803/15;

Paks külterület: 70, 85/2, 86, 87/2, 87/5, 87/6, 87/7, 88/1, 88/3, 89/9, 89/10, 89/13, 94, 95, 96/1, 96/3, 97, 98, 99, 100/3, 140/4, 140/20, 150, 151/1, 151/3, 151/4.

Az eljárás ügyfelei személyesen, illetve a törvényes vagy írásban meghatalmazott képviselőjük útján – az OAH ügyintézőjével (tel.: +36 1 436 4881 vagy +36 1 436 4882) történő egyeztetés szerinti időpontban – betekinthetnek az ügy irataiba az OAH székházában, az azokban foglaltakról vagy az ügy tárgyában nyilatkozatot, észrevételt tehetnek. Az iratokról másolatot, kivonatot készíthetnek vagy másolatot kérhetnek.

Az eljárás megindításáról szabályszerűen értesített ügyfél ügyféli jogait csak akkor gyakorolhatja, ha az eljárásban nyilatkozatot tett vagy kérelmet nyújtott be²².

¹⁷ 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról, 50. § (5) bekezdés

¹⁸ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/A. § (1) bekezdés a) pont

¹⁹ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/A. § (2) bekezdés

²⁰ 4/2010. (X. 20.) Közigazgatási jogegységi határozat a társadalmi szervezetek jogállásáról környezetvédelmi közigazgatási hatósági ügyekben, valamint perindítási és keresetösségi jogáról közigazgatási perekben

²¹ A biztonsági övezetet a nukleáris létesítmény és a radioaktív hulladék-tároló biztonsági övezetéről szóló 246/2011. (XI. 24.) Korm. rendelet alapján lefolytatott eljárásban az OAH a HA5540 számú, 2012. július 31-i keltezésű határozattal állapította meg. A határozatban feltüntetett koordinátákat kijavította a VE5692 számú, 2013. július 23-i keltezésű végzésével.

²² 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról, 11/A. § (1a) bekezdés

Hatósági felülvizsgálat és értékelés

Az eljárásban az OAH azt vizsgálja, hogy teljesülnek-e az üzemeltetési engedély iránti kérelemre, valamint a létesítményre vonatkozó követelmények.

A felülvizsgálat és értékelés fő szempontjai:

- az engedélykérelem megfelel-e a jogszabályban előírt formai és tartalmi követelményeknek;
- az új kazettatípusok és a növelt kiégésű kazetták KKÁT-ba történő beszállításának és az ottani tárolásuk biztonsága megfelelően megalapozott-e;
- a KKÁT érintett műszaki és szabályozó dokumentumainak módosításai megfelelően előkészítettek-e;
- egyéb, az eljárás során esetlegesen felmerülő nukleáris biztonsági szempontok.

Az eljárás további menete

Az elektronikus közmeghallgatást követően az eljárás során az OAH a benyújtott dokumentumokat, elemzéseket, információkat, a közmeghallgatás során felmerült kérdéseket, észrevételeket, véleményeket, valamint az eljárásba bevonásra kerülő szakhatóságok állásfoglalásait megismerve hozza meg döntését a KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítása iránti kérelem tárgyában. Ennek során mérlegeli azokat a szempontokat, igényeket, felvetéseket is, amelyeket az ügyfelek egyéb helyen és formában terjesztenek elő az eljárás során.

Az OAH az eljárásában hozott – a döntését, a szakhatóságok állásfoglalását és mindezek indokolását is tartalmazó – határozatát hirdetmény útján fogja közzétenni. A hirdetmény Paks város önkormányzatának²³ hirdetőtábláján, az OAH hirdetőtábláján²⁴, az [OAH honlapján](#)²⁵, valamint a hirdetmenyek.magyarorszag.hu közigazgatási portálon kerül kifüggesztésre, illetve közzétételre. A határozat a közzétekor válik véglegessé. A döntés a hirdetmény kifüggesztését követő 15. napon válik közzétetté. A hatályos jogszabályi előírások szerint a határozat ellen fellebbezést benyújtani nem lehet. A határozat ellen, annak közzétételétől számított 30 napon belül – jogszabálysértésre hivatkozva – a Fővárosi Törvényszékhez címzett, de az OAH-hoz benyújtott kereseti kérelemnek van helye. A pert az OAH ellen kell megindítani.

²³ címe: 7030 Paks, Dózsa György út 55-61.

²⁴ OAH-székház (címe: 1036 Budapest, Fényes Adolf u. 4.) portáján

²⁵ <http://www.oah.hu/>

Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft.

KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítása

Közérthető összefoglaló

Készítette: RHK Kft.

2020. május

1 Bevezetés

A közérthető összefoglaló röviden ismerteti az engedélyes feladatait, bemutatja a kiégett üzemanyagok kezelését és átmeneti tárolását, a Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolója (KKÁT) felépítését, valamint a hatósági felügyeletét. A dokumentumban bemutatásra kerül a tároló létesítmény üzemeltetési engedélyének módosítására irányuló hatósági eljárás háttere, az üzemanyag-gazdálkodás és a kérelem összefoglalása. Az üzemeltetési engedéllyel kapcsolatosan ismertetésre kerülnek a vonatkozó jogszabályi követelmények, a biztonság igazolásához szükséges elemzések, valamint értékelésekből levonható következtetések.

1.1 A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. feladatai

A világ iparilag fejlett országaihoz hasonlóan Magyarország is széleskörűen alkalmazza a nukleáris technológiát, melynek használatával számtalan területen találkozhatunk a hétköznapi életben. A mezőgazdaságban vetőmagok kártevőinek elpusztítására, az élelmiszerek csírátlanítására, az iparban többek között hegesztési varratok ellenőrzésére, a gyógyászatban diagnosztikai és terápiás, míg az atomerőművekben energiatermelési céllal alkalmazzák. Ez mindegyik ágazatban együtt jár különféle radioaktív hulladék, és az erőműben kiégett nukleáris üzemanyag keletkezésével.

A fenti tevékenységek során keletkező radioaktív hulladékok, a kiégett üzemanyag-kazetták felelősségteljes és garantáltan biztonságos kezelése, tárolása, valamint végleges elhelyezése közös társadalmi érdek.

E tevékenységek elvégzésére 1998-ban alakult meg a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (továbbiakban: RHK Kft.), melynek alapfeladatai az 1996-ban született Atomtörvény szerint a következők:

- a radioaktív hulladék végleges elhelyezése;
- a kiégett üzemanyag átmeneti tárolása;
- a nukleárisüzemanyag-ciklus lezárása;
- a nukleáris létesítmény leszerelése, valamint
- javaslattétel a radioaktív hulladék és a kiégett üzemanyag kezelésére vonatkozó nemzeti politikára és nemzeti programra.

2 A kiégett üzemanyag átmeneti tárolása

A paksi atomerőmű fontos tényező a hazai villamosenergia-termelésben, annak közel felét biztosítja. Az atomerőműben az energiatermelés során elhasznált (kiégett) fűtőelemek keletkeznek, melyek kezeléséről és elhelyezéséről gondoskodni kell. Miután eltávolítják a reaktorból a kiégett fűtőelemeket, azokat vizes medencében azonnal hűteni kezdik. Ekkor már nem folyik bennük nukleáris láncreakció, de a radioaktív bomlások még jelentős hőfejlődést eredményeznek, ezért van szükség a vizes, ún. pihentető medencére. Itt a kiégett üzemanyag-kazetták több évet töltenek a további kezelés előtt.

Az 1990-es évek elején döntés született arról, hogy az Oroszországba történő visszaszállítás mellett hazai alternatívát is kell biztosítani az elhasznált üzemanyagok kezelésére, valamint az átmeneti tárolásukra.

Egy alapos, több szempontot is figyelembe vevő típusválasztási folyamat eredményeként egy ún. **moduláris – kamrás – száraz** tároló építése kezdődött. 1997-ben a Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójának (KKÁT) az üzembe helyezésével egy időben megindult a kiegészített fűtőelemek tárolóba történő beszállítása is.

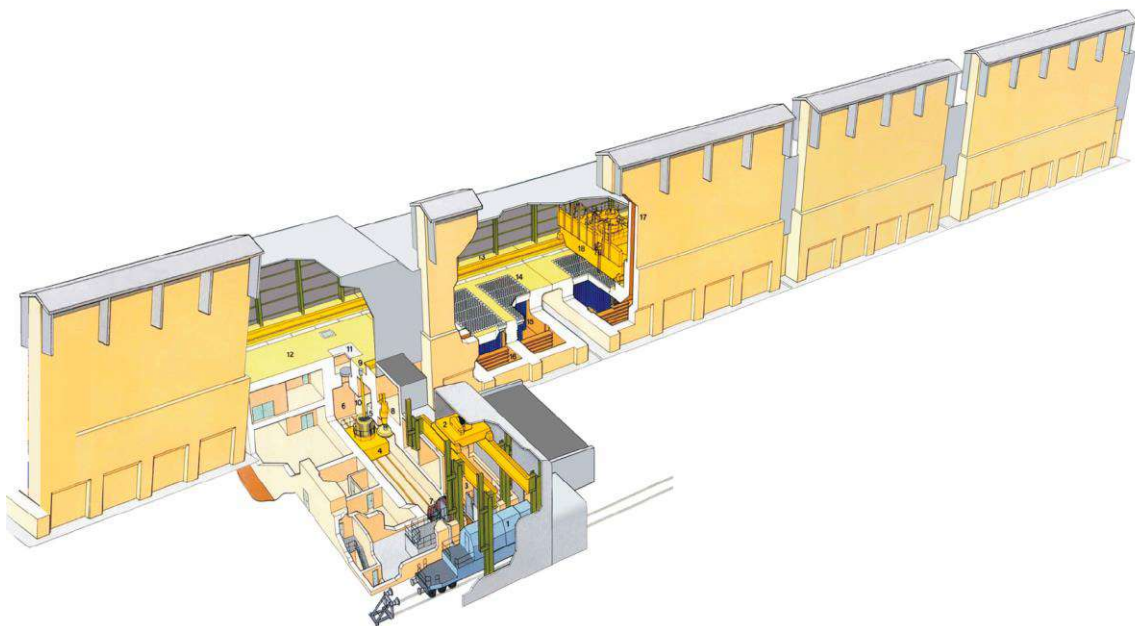
2.1 KKÁT felépítése

A Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolója meghatározott egységekből (ún. modulokból) felépülő, kamrás típusú létesítmény, amelyben a kiegészített üzemanyag száraz tárolása történik, a végleges elhelyezés előtt 50 évig. A tároló földfelszíni épület, amelyben az üzemanyag- kazettákat egyenként, függőleges helyzetű, hermetikusan zárt acélcsövekben helyezik el. A csövek betonfalakkal körülvett **kamrákban** állnak. A betonkamra a sugárzás ellen megfelelő védelmet biztosít.

A tárolás **száraz** körülmények között történik, a termelődő hő a levegő természetes huzathatásán alapuló hűtési rendszer szállítja el. A passzív működési elvből adódóan elektromos vagy más jellegű műszaki hiba következtében sem kell tartani a hűtés megszűnésétől. A hűtőlevegő a tárolócsövek között áramlik, így a – semleges (nitrogén) gázkörnyezetben – tárolt kazettákkal közvetlenül nem érintkeznek.

A kiegészített kazetták legalább 50 éves tárolására kialakított kamrák egységeit **modulárisan** lehet bővíteni, így az atomerőműben keletkező kiegészített üzemanyag fogadására mindig van megfelelő tárolókapacitás. A tervek szerint összesen 33 kamrát alakítanak ki.

A KKÁT-ban jelenleg 9757 db kiegészített üzemanyag kazetta biztonságos, átmeneti tárolása valósul meg.

2.2 Biztonság, hatósági felügyelet

Az atomenergia alkalmazása során a biztonságnek minden más szemponttal szemben elsőbbsége van. Általános biztonsági célkitűzés, hogy a lakosság, a munkavállalók és a környezet védelmét mindenkor garantálni kell.

Az Atomtörvény kimondja, hogy az atomenergia alkalmazása – így a kiégett fűtőelemek átmeneti tárolása is – kizárólag a jogszabályokban meghatározott módon, hatósági felügyelet mellett történhet. A nukleáris létesítményekre vonatkozó nukleáris biztonsági követelményeket és az ezzel összefüggő hatósági eljárásokat a 118/2011. (VII. 11.) Kormányrendelet (Rendelet) és mellékletei, a Nukleáris Biztonsági Szabályzatok szabályozzák. A KKÁT nukleáris biztonsági hatósági felügyeletét az Országos Atomenergia Hivatal (OAH) látja el.

Az üzemelő nukleáris létesítményekben tervezett módosításokat a Rendeletben rögzített előírások alapján az OAH felügyelete, illetve szükség szerinti engedélye alapján lehet végrehajtani.

3 Üzemanyag-gazdálkodás

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. az üzemanyag-gazdálkodását az üzemeltetési stratégia fejlesztése és a környezetterhelés csökkentése érdekében a nemzetközi trendekkel összhangban végzi. Ennek egyik eleme, hogy a paksi atomerőműben jelenleg alkalmazott kazettatípusok maximális megengedett kiégését egységesítik. A legújabb célkitűzés két új típusú, víz-urán arányra optimalizált kazetta bevezetése, melyek alkalmazásával fenntarthatóbb és gazdaságosabb üzemeltetés valósítható meg. A módosítás, illetve az új kazettatípusok bevezetése teljes összhangban van az Atomtörvényben is rögzített alapelvvel, hogy az atomenergia alkalmazója köteles gondoskodni arról, hogy tevékenysége révén a radioaktív hulladékok keletkezése a lehetséges legkisebb mértékű legyen. A tervezett változtatások a kiégett fűtőelemek számában csökkenést eredményeznek, ugyanakkora energia mennyiség megtermeléséhez kevesebb fűtőelemre van szükség, mivel azok tovább maradhatnak a reaktorokban.

4 Üzemeltetési engedély módosítása

4.1 Jogszabályi környezet

Jelenleg a KKÁT üzemeltetése az OAH RHKK-HA0035 számú, 2018. november 27-i keltezésű határozatával kiadott üzemeltetési engedélye alapján történik. Ez a hatályos engedély rögzíti a létesítménybe beszállítható, és ott tárolható kazetták típusait és bizonyos jellemzőit.

A nukleáris létesítmények biztonsági követelményeiről, és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet 1.2.5 pontja tartalmazza az üzemeltetési engedéllyel kapcsolatos követelményeket, illetve rendelkezik arról, hogy az engedély iránti kérelemben mit kell igazolni.

Az üzemanyag kazetták atomerőművi használatának engedélyezéséhez – az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 38. § értelmében – be kell mutatni, hogy a kiégett kazetták átmeneti tárolása biztosított.

4.2 Engedélyezés tárgya

Az új típusú üzemanyag atomerőművi használatának bevezetéséhez az Atomtörvény 38. §-a értelmében be kell mutatni, hogy a kiégett kazetták átmeneti tárolása biztosított. Mivel ezen új típusú kazetták használata, majd az azt követő átmeneti tárolása nem merült fel a KKÁT eddigi üzemeltetési engedélyezési eljárásai során, ezért a hatályos üzemeltetési engedélyben sem szerepelnek, vagyis a KKÁT-ba jelenleg nem szállíthatók be, ott nem tárolhatók. A kazetták kiégésének egységesítése miatt a KKÁT-ban jelenleg betárolásra engedélyezett, de eddig még be nem szállított egyik kazettatípusra vonatkozó bizonyos – a hatályos engedélyt megalapozó dokumentációban rögzített – feltételek és korlátok módosítása vált szükségessé.

A fenti feltételeknek a teljesítése érdekében a KKÁT üzemeltetési engedélyét módosítani kell, az ezt megalapozó Végleges Biztonsági Jelentés felülvizsgálatával egyidejűleg.

A jelen eljárás a KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítására irányul.

Az RHK Kft. a benyújtott kérelmében, és az ahhoz mellékelt dokumentációban azt kívánta igazolni, hogy mindezen új kazettatípusok, valamint a jelenleg is tárolt kazettatípus módosított feltételek és korlátok szerint történő, biztonságos tárolása a KKÁT-ban biztosított.

4.3 A biztonságos tárolás igazolása

A Végleges Biztonsági Jelentés (VBJ) egy olyan komplex biztonsági dokumentum, amely a nukleáris létesítmény engedélyezésének alapját képezi, és amelyet a nukleáris biztonsági hatóság felügyelete alatt naprakész állapotban tartanak. A Biztonsági Jelentés igazolja azt, hogy a jogszabályokban előírt követelmények teljesülnek, továbbá, hogy a tervezés során alkalmazott biztonsági alapelvek és kritériumok teljesülésével a tároló létesítmény biztonságosan üzemeltethető.

A kiégett fűtőelemek átmeneti tárolása során a biztonság garantálása érdekében biztosítani kell többek között azt, hogy:

- a létesítményben láncreakció ne alakulhasson ki;
- megvalósuljon a kiégett üzemanyag-kazetták hűtése, a radioaktív bomlás miatt keletkező hő hatékony elvezetése;
- a kiégett fűtőelemek sugárzásából származó dózisterhelés a KKÁT-ra a hatóság által meghatározott határértéknél (ún. dózismegszorításnál) kisebb, azon belül is az elérhető legalacsonyabb legyen;
- a folyékony és légnemű kibocsátások értékei a jogszabályok alapján a létesítményre meghatározott kibocsátási határértékek alatt maradjanak.

A biztonsági értékelés – melynek eredményeit a létesítmény Végleges Biztonsági Jelentése foglalja össze – egyik feladata a fenti folyamatok részletes elemzése által, annak vizsgálata, hogy a lakosság, a munkavállalók és a környezet védelme teljesül-e. A KKÁT biztonságos üzemeltetését az elemzésekből levezethető, hatóság által jóváhagyott műszaki korlátok

betartásával biztosítjuk. Az új üzemanyag kazetták és a kiegészítés növelés figyelembe vételével a KKÁT-ra vonatkozó korábbi számításokat felül kellett vizsgálni, illetve újakat kellett elvégezni.

Az elvégzett elemzések és számítások eredményei az alábbiakban foglalhatóak össze:

- ✓ Az új kazetták tárolása esetén a KKÁT üzemeltetésére vonatkozó műszaki korlátok a pihentetési időre vonatkozó feltétellel betarthatóak lesznek. Az új kazettákat az erőmű pihentető medencéiben 4 évig kell tárolni, a KKÁT-ba való átszállítás csak ezután lehetséges.
- ✓ A kiegészített fűtőelemek sugárzásából eredő dóziszárulék számottevően nem változik, továbbra is nagy tartalékkal alatta marad a vonatkozó határértéknek, kismértékben meghaladja annak 50 %-át.
- ✓ A légnemű radioaktív kibocsátások tervezési értékei kismértékben változnak, a folyékony kibocsátás értékei nem változnak.
- ✓ Az elvégzett számítások alapján megállapítható, hogy a KKÁT-ban az új típusú fűtőelemek tárolása esetén sem alakul ki láncreakció.
- ✓ A KKÁT korábbi hőtechnikai számításai az új kazetták meghosszabbított (4 év) pihentetési ideje mellett továbbra is érvényben maradnak, a megfelelő hűtés biztosított.
- ✓ A 246/2011. (XI. 24.) Kormányrendelet 5.§ (6) bekezdése szerint meg kell határozni a várható sugárterhelést az ún. biztonsági övezet határára is, amely a KKÁT esetében 500 m. A biztonsági övezet határára számított teljes dózis 64%-a a kormányrendelet által előírt határértéknek, így ez az előírás is teljesül, a biztonsági övezet méretének módosítására nincs szükség.

5 Összegzés

Az új üzemanyag kazetták, illetve a növelt kiegészítésű kazetta biztonságos tárolásának megalapozását az egyes elemzésekhez megfelelő tudással és referenciákkal rendelkező szakemberek végezték el. Az elkészült dokumentumokat nem csak az RHK Kft. szakemberei, hanem független műszaki szakértő is ellenőrizte. Összefoglalóan megállapítható, hogy a KKÁT biztonsági elemzéseinek hatálya kiterjeszthető a két új típusú, víz-urán arányra optimalizált üzemanyag kazettákra, illetve a növelt kiegészítésű kazettára is. Az elvégzett elemzések műszaki szempontból megfelelően támasztják alá az új kazetták KKÁT-ban történő tárolásának megalapozását.

Az új üzemanyag kazetták, illetve a növelt kiegészítésű kazetta kezelését és tárolását figyelembe véve kijelenthető, hogy a KKÁT biztonságos üzemeltetésére vonatkozó követelmények továbbra is teljesülnek. A kazetták tárolása következtében a radiológiai hatásokban nem várható érdemi változás, és továbbra is megfelelő tartalék áll rendelkezésre arra, hogy a vonatkozó sugárvédelmi határérték (dózismegszorítás) betartható legyen.